

*Tervehdys
Tukholman
Suomalaiselta
Adventti-
seurakunnalta*

*YLÄSALI
3-2019*

YS

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite:

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys:

Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5

Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Maksut ulkomailta:

IBAN:

SE8295000099602601946615

BIC:

NDEASESS

Toimituskunta

Ari Laitinen
+358 40 7231754
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com

Toimitus & Taitto:

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Sinikka Mäkivierikko

Kotisivu:

www.ylasali.se

Sotasensuurin kourissa

80 v.
sitten

Tilanne oli lupaava: vuonna 1939 adventtikirkon kustannusliikkeen kokonaisuus ylitti ensi kertaa ennätysmäiset 2 milj. mk (nyk. 694200 €). Tulossa oli myös uusi kirja, **Arthur S. Maxwellin** *Kansojen kohtalonhetki*. Sen otsikot ("Ahdinkojen myrsky", "Sivistyksen luhistuminen", "Ratkaiseva hetki lähenee", "Haihtuvia rauhan toiveita" jne.) miellettiin varmasti ajankohtaisiksi, olihan toinen maailmansota juuri syyskuussa alkanut.

Kirja jätettiin suomentajalle 20/10, käännös valmistui 14/11, käsikirjoitus lähti painoon 21/11. Suomen ja Neuvostoliiton välillä 30.11.1939 syttynyt sota vei kustannusliikkeen toimituksesta **Aarne Unholan** ja **Yrjö Miettisen** sotapalvelukseen. Myös kirjallisuusmyynnin johtaja, **Isak Heikkinen**, haavoittui vaikeasti. Mutta lopullisesti pikaprosessin pysäytti **Arvi A. Kariston** kustantamon ilmoitus 26.1.1940: "Sotasensuuri on antanut meille kiellon painattaa kirjaanne ja takavarikoinut vedokset, latomukset ja kuvalaatat."

Vaikka talvisota päättyi jo 13.3.1940, *Kansojen kohtalonhetki* vapautui vasta 20.5.1940. Ja vielä, ennen kuin se voitettiin julkaista kesällä 1940, sensuuri poisti yhden luvun lähes kokonaan ja osia muistakin (*Että totuus saisi siivet*, s. 29,33).

Osaammeko arvostaa ja hyödyntää nykyistä julkaisuvauputta evankeliumin arvon mukaisesti? Luotammeko myönteiseen, vai tarvitsemmeko katastrofeja keppihevoseksemme?

Mikä on ajankohtaista?

Nykyjournalismi ratsastaa usein tunteita herättävillä sensaatioilla, lietsoo pelkoa, kärjistää, jakaa ihmisiä eri leireihin. Siksi viestintäämme tulisi yhä huolellisemmin säätää raamatullisen sensuurin *toku-oipu-raka-hyki* -kriteerillä: **Totta-Kunnioitettavaa-Oikeaa-Puhdasta-Rakastettavaa-Kaunistava-Hyvää-ansaitsee Kiitoksen** (Fil. 4:8).

Mikä on totta? "Totuuden sana", joka alkuseurakunnan kristityille antoi tulevaisuuden toivon, oli ilosanoma Kristuksesta (Kol. 1:4-6; Ef. 1:13). Voiko adventtitotuuksia kääriä niin pehmeään pakettiin? Sydämellämme olevasta kolmen enkelin sanomasta (Ilm. 14:6-12) korostuu usein toisen (kukistunut Babylon) ja kolmannen enkelin (lähtekää sieltä) sanomat. Ensimmäisen enkelin "iankaikkiseen evankeliumiin" profiloituminen on vielä edessäpäin.

Uhkakuvat ovat omana aikanaan palvelleet tarkoitustaan, herättäneet ja kutsuneet ihmisiä. Tällä hetkellä ajankohtaisinta on tulevaisuuden toivo. Sen takaa yksin hän, jolla on aika hallussaan. "Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu" (Ilm. 22:13; 1:8, 17; 21:6; Jes. 44:6).

On toisarvoista pystyä osoittamaan Babylon ja päämäärätöntä lähteä sieltä, jos iankaikkisen evankeliumin Herra joutuu kerran sanomaan: "En tunne teitä – ettekä te minua." Hänen tuntemisensa tuoksen levittäminen ei koskaan menetä ajankohtaisuuttaan.

– SM

He kävelivät hiljaa noin 500 m tietä takaisin päin. Siellä päilyi kaunis järvi, jota ympäröivät moniväriset lehtipuut...

Mikä kukkula, mikä puu?

KUVA: ARI LATTINEN

Hyvä Lukija! Etsipä Raamattusi ja istahda mukavasti joko pöydän ääreen tai lempinojatuoliisi. Avaa 2. Tessalonikalaiskirjeen 3:16: ”Itse rauhan Herra suokoon teille rauhan aina ja kaikin tavoin.” Kaiken rauhattomuuden, hälinän ja kiireiden keskellä toivotaan sittenkin rauhaa. Elämänrytmi on tullut kiihkeämmäksi kuin koskaan. Se tuntuu arkielämässä, työelämässä, jopa nykypäivän suositussa musiikissa. Usein emme edes huomaa ympärillämme olevaa kaunista ja herkkää.

Näin kävi erälle miehelle, joka oli menossa vaimonsa kanssa tervehtimään kauempana sijaitsevassa yliopistossa opiskelevaa poikaansa. Tarkoitus oli olla perillä klo 11.00. Vaikka he aina olivat muuten täsmällisiä ajan suhteen ja vaikka matkalle oli lähdetty varhain aamulla, syystä tai toisesta lähtiessä oli tullut kiire. Nyt he ajoivat vähän liiankin nopeaa vauhtia.

Yhtäkkiä vaimo sanoi miehelleen:

- Kuule huomasitko tuon todella kauniin metsäkukkulan, jonka ohi ajoimme?
- Minkä kukkulan?
- Ja katso nyt tuota kaunista puuta tuossa ulkona.
- Ai mitä puuta?
- Ajattele, tämä on yksi todella kauniista ja kuulakkaista syksyn päivistä, jolloin luonto tuhlaa värejään, vaimo jatkoi.

Nyt mies todella kuunteli. Hän hiljensi vauhtia, pysäytti auton. He astuivat ulos ja kävelivät hiljaa noin 500 m tietä takaisin päin. Siellä päilyi kaunis järvi, jota ympäröivät moniväriset lehtipuut. He istahtivat hetkeksi rantanurmikolle ja katseivat ihastuksissaan ympärilleen. Jumala, suuri taitelija, oli maalannut koko maiseman suurenmoisella väriloistolla. He istuivat hiljaa, kunnes vaimo sanoi:

– Viheriäisille niityille hän vie minut lepäämään, virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa (Ps. 23: 2). Eräs ruotsalainen käännös sanoo: ”jossa löydän rauhan”.

Sitten pariskunta nousi ja käveli autolle. Tuossa lyhyessä lepo hetkessä oli löytynyt rauha, joka virvoitti heidän sieluaan ja ruumistaan. He lähtivät ajamaan eteenpäin ja saapuivat perille juuri suunnitellun aikataulun mukaan.

On suositeltavaa elää vähän hitaamalla tempolla. Muuten voi yhtä ja toista jäädä elämässä kokematta. Jeesus haluaa sanoa meillekin: ”Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille” (Joh.14: 27).

Tuota rauhaa on vaikea löytää, jos ollaan koko ajan meno päällä. Annetaan Kristukselle mahdollisuus. Kun pysähdymme hivenerä elämässämme, hän voi vuodattaa meihin omaa rauhaansa, jota vain Hän voi antaa.

– *Eeva-Liisa Vihermö*

Suomen presidentti vanhoon virkavalansa ristitilipun alla. Nykyinen presidentti on vielä uskaltanut toivottaa kansalle Jumalan siunausta. Entä seuraava?

Löytäneekö hän uskoa maan päältä?

”Kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?” Tarkoittiko Jeesus 1900-luvun poliittisia järjestelmiä, jotka pakkokeinoin pyrkivät kitkemään uskonnon yhteiskunnasta? Vai aineellista hyvinvointia, joka on saanut monet luopumaan siitä vapaaehtoisesti? Vai Suomen eduskuntaa, jossa Raamatun vilauttaminen saa puhemiehen nuhtelemaan kansanedustajaa?*

Uskonto on passitettu julkisesta tilasta yksityisasiaksi. Sen tunnustuksellinen opetus on tabu. Tarvitaanko uskoa enää mihinkään?

EGW: – Inhimilliseltä kannalta katsottuna elämä on kaikille tuntematon polku. Se on polku, millä me syvimpiin kokemuksiimme nähden kuljemme yksin. Sisäistä elämäämme ei kukaan toinen voi täysin ymmärtää. Uskoa tarvitaan elämän pienissä asioissa yhtä hyvin kuin suurissakin.

YS: Henkinen pahoinvointi ja ahdistuneisuus on lisääntynyt. Jopa lapset ja nuoret pelkäävät, ”mikä maanpiiriä kohtaa”. Mikä lääkkeeksi?

EGW: – Kun pieni lapsi lähtee sille matkalle, jolla hänen ennemmin tai myöhemmin täytyy valita kulkunsa suunta ja

itsenäisesti ratkaista elämän kysymykset ikuisuutta varten, miten vakavasti tulisikaan pyrkiä suuntaamaan hänen luottamuksena varmaan Oppaaseen ja Auttajaan. Vain Jumalan läsnäolon tunto voi karkottaa pelon, joka aralle lapselle tekisi elämän taakaksi.

YS: Mutta eikö pelko ole aiheellinen?

EGW: – Oppilas olisi johdatettava näkemään Jumalan sanan voima. Kuinka usein ne, jotka luottivat Jumalan sanaan, vaikka itsessään olivat täysin avuttomia, ovatkaan vastustaneet koko maailman voimaa.

YS: Mainitset Eenokin, Nooan, Daavidin, Danielin ja hänen ystävänsä, Pavalin...

EGW: – Tällaisia esimerkkejä ei ole ainoastaan Raamatussa. Niitä on runsaasti ihmiskunnan historian kaikissa aikakirjoissa. Valdolaiset, hugenotit, Wyckliff, Hus, Hieronymus ja Luther, Tyndale ja Knox, Zinzendorf ja Wesley sekä monet muut ovat todistaneet Jumalan sanan voi-

*) Eduskunnan varapuhemies **Juho Eerola** moitti **Päivi Räsästä** Raamatun näyttämisestä puheenvuoronsa aikana eduskunnassa. Lähde: *Ilta-Sanomat* 23.9.2019.

Mikä ohjaa päätöksentekoa Suomen eduskunnassa 100 vuoden kuluttua? Raamatulla ei enää v. 2019 tunnu olevan asiaa istuntosaliin. Sekö on koko kansan tahto?

masta pahaa puolustanutta inhimillistä valtaa ja toimintatapaa vastaan.

YS: Näiden ihmisten aikana oli ”normaalia” olla uskovainen. Raamattu oli hyväksytty moraalien ohjenuora. Nyt usko on monelle yhdentekevä. Uskovaiseksi tunnustautuminen merkitsee lähes aina joutumista älyllisesti kyseenalaistetuksi. Valtaosalta n.s. kristittyjen maiden väestöstä puuttuu Raamatun ja uskon perusasioiden tuntemus.

EGW: – On eri asia käsitellä Raamatua kirjana, jossa on hyviä siveysohjeita huomioon otettavaksi niin pitkälle kuin ne soveltuvat ajan henkeen ja meidän asemaamme maailmassa, ja eri asia pitää sitä, niin kuin se todellisuudessa on, elävän Jumalan sanana – sanana, joka on meidän elämämme, sanana, jonka tulee saada muodostaa meidän tekomme, sanamme ja ajatuksemme. Jumalan sanan arvioiminen tätä vähemmäksi on sen hylkäämistä.

YS: Sellaisena se on monen maan hallinnossa ja lainsäädännössä jo hylätty. Onko mahdollista yksityishenkilönä olla hylkäämättä uskoa siihen?

EGW: – Usko, joka tekee meidät kykeneviksi vastaanottamaan Jumalan lahjoja, on itsekkin lahja, jota jossakin määrin on annettu jokaiselle ihmisolennolle. Elämämme, koko olemuksemme, on jo hänen. Usko tunnustaa hänen omistus-

oikeutensa ja vastaanottaa sen siunauksen. Vahvistaaksemme uskoa meidän on usein asetettava se kosketukseen Jumalan sanan kanssa.

YS: Millaista ”vahva” usko on?

EGW: – Se on jatkuvaa tietoisuutta avun tarpeesta ja riippuvuudesta sekä sydämen kurottautumista Jumalaa kohti.

YS: Kuulostaa enemmän heikolta kuin vahvalta. Moni voi tunnustautua etsijäksi, mutta ei leimautua uskovaiseksi. Panostetaan ”vahvuuteen” – persoonallisuuden kehittämiseen, elämäntilintään jne. Mitä siitä pitäisi ajatella?

EGW: – Jokainen hyvä vaikutin tai pyrkimys on Jumalan lahja.

YS: Onko sitten eroa, uskooko vai ei?

EGW: – Usko vastaanottaa *Jumalalta* sitä elämää, joka yksin voi aikaansaada todellista kasvua ja käyttökelpoisuutta.

YS: Siinä missä muut aktiivisesti tekevät jotakin asioiden hyväksi, uskovainen vain odottaa edistystä Jumalalta?

EGW: – Uskon kautta Kristukseen --voidaan-- jokaista kykyä kehittää pitemmälle. Uskon rukouksessa on jumalallista tiedettä. Siinä on tiedettä, jota jokaisen, joka toivoo elämäntyönsä menestyvän, täytyy ymmärtää.

Opetettakoon epäroivia, jotka itseluottamuksen puutteen tähden karttavat huolta ja vastuuta, luottamaan Jumalaan. Siten moni, joka muuten olisi pelkkänä

nollana maailmassa, kenties vain avuttomana taakkana, pystyy Paavalin kanssa sanomaan: ”Kaikki minä voin hänessä, joka minua vahvistaa (Fil. 4:13).

YS: ”Maailman” ihmiset tuntuvat ilman uskoakin pystyvän parempaan. He ovat usein luovempia, aloitteellisempia, menestyneempiä, sosiaalisesti taitavampia, aktiivisempia yleishyödyllisissä asioissa, yhteiskunnallisesti valveutuneempia kuin uskovaiset. Edes alkuseurakunnassa ei ollut ”monta ihmisten mielestä viisasta, ei monta vaikutusvaltaista, ei monta jalosukuista” (1 Kor. 1:26). Voiko tätä kompensoida jotenkin?

EGW: – Sitä myötäuntoa, jota Jumala osoittaa meitä kohtaan, hän kehottaa meitä osoittamaan muita kohtaan.

YS: Entä luonne, itsekasvatus?

EGW: – Katsokoot äkkipikaiset, itsekyläiset, kostonhaluiset ihmiset hiljaista ja nöyrää Vapahtajaa. Katsokoot häntä, jonka meidän syntimme ovat lävistäneet ja jota meidän surumme ovat raskaasti painaneet, niin he oppivat kestämaan, pidätymään ja antamaan anteeksi.

YS: Mutta eikö vääryyksiin tule puuttua ja – Greta Thunbergin tavoin – tarvittaessa suuttua?

EGW: – Myös lapselle, joka on herkkä loukkaantumaan vääryyksistä, uskolla on arvokkaita opetuksia. Halun tehdä pahalle vastarintaa tai kosta vääryys vaikuttaa usein herkkä oikeudentunto ja toimiva, tarmokas henki. Opetettakoon sellaiselle lapselle, että Jumala on oikeuden ikuinen vartija. Hän pitää hellää

Laittomuuden hinta

”Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä. Tämä koskee jokaista ihmistä.”

– Saarn. 12:13

Jumala sanoo: ”Älä varasta.” Mitä jo tämän yhden käskyn rikkominen maksaa? Ruotsissa HUI (Handelns Utredningsinstitut) **Researchin** mukaan yli 50 % maan yrityksistä on viime vuosina joutunut rikoksen kohteeksi. Välittömät kustannukset: vähintään 55 mrd kr/vuosi. Yksistään myymälävarkauksia ja näpistyksiä tehtiin v. 2016 11,5 mrd kr:n arvosta. Suomessa vuonna 2017 kauppa menetti samasta syystä 550 milj. €. Tuotesuojaus-, vartiointi- ja valvontajärjestelmäkustannuksiin upposi lisäksi 100 milj. € (Yle, 21.5.2018).

650 milj. €/v taivaan tuuliin yhden *Kuinka monen työmiehen palkan pitää vielä mennä sellaisten taskuun, jotka katsovat oikeudekseen ottaa ja vastaanottaa, mutta ei koskaan antaa, ennen kuin yhteiskunnan selkäranka katkeaa?*

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

huolta olennoista, joita hän on niin rakastanut, että on antanut Rakkaimpansa heitä pelastamaan. Hän on käsittelevä jokaista väärintekijää koskevat asiat.

YS: Oikeus ei aina toteudu tässä maailmassa. Mitä etua on uskosta tässä maailmassa, tänä aikana?

EGW: – Huvittelussa, rahan ansaitsemisessa, valtataistelussa ja itse olemassaolon kamppailussa on hirvittävä voima, joka valtaa ruumiin, sielun ja hengen. Tämän mielettömän kiireen ja hälinän keskellä Jumala puhuu. Hän pyytää meitä tulemaan syrjään ja keskustelemaan hänen kanssaan. Suojana kiusausta vastaan ja innoittajana puhtauteen ja totuuteen mikään ei voi vetää vertoja Jumalan läsnäolon tunnolle.

YS: Miten se saavutetaan?

EGW: – Monet jäävät hartaushetkinään vaille todellisen jumalayhteyden siunausta. Heillä on liian kiire. He tunkeutuvat kiireisin askelin Kristuksen rakastavan läsnäolon pyhittämän alueen yli pysähtyen kenties hetkeksi pyhään ympäristöön, mutta eivät odota hänen neuvoaan. Heillä ei ole aikaa jäädä jumalallisen opettajan luo. Taakkoineen he palaavat työhönsä.

YS: Kuitenkin Jeesus toivoo löytävänä uskoa ”maan päältä”. Millaista?

EGW: – Luottamusta siihen, että hän rakastaa meitä ja tietää parhaiten, mikä on meille hyväksi. Siten se johtaa meidät valitsemaan oman tiemme asemesta hänen tiensä. Oman tietämättömyytemme tilalle usko vastaanottaa hänen viisautensa, heikkoutemme tilalle hänen voimansa

---

käskyn rikkomisesta yhdellä elinkeinoelämän alueella yhdessä pienessä maassa. Järkevää?

Tekijät, näkijät ja häviäjät

Tekijöinä eivät ole vain järjestäytyneet liigat, taparikolliset ja satunnaiset yksityishenkilöt, vaan liikkeiden oma henkilökunta, joka Ruotsissa v. 2016 kähvelsi työnantajaltaan yli 1,9 mrd kr:n edestä tavaraa. Vaasalainen **Marko Uuro** on urheiluliikkeessään tehnyt havainnon, että työt varastavat nykyisin enemmän kuin pojat.

Vain osa myymälävarkauksista päätyy rikosilmoituksena poliisille (Suomessa 45000/ v. 2017, Ruotsissa 48757/ v. 2016). Viranomaisen on ne käsiteltävä (veronmaksajien laskuun), mutta useimmiten tappiot jäävät uhrin kärsittäväksi.

Svensk Handel puhuu jo rikollisuuden ”ennennäkemättömistä seurauksista”. Moni yrittäjä on sen vuoksi lopettanut toimintansa (SvD 17.5.2018).

Laittomuus – ei yksityisasiä

Paavali pitää syntiä järjettömyyteenä:

”Tulkaa lopultakin järkiinne, älkää tehkö syntiä!” Järjettömyys johtuu siitä, että ”on eräitä, jotka eivät Jumalasta mitään tiedä” (1 Kor. 15:34). Jos nämä ”eräät” saataisiin tietämään rakkauden Jumalasta ja älyäisivät: ”Rakkaus ei tee lähimmäiselleen mitään pahaa” (Room. 13:10), se olisi puhdasta voittoa yhteiskunnalle.

Avoimissa demokratioissa hyvin paljon perustuu rehellisyyteen. Kun aiheettomien etuuksien itselleen keplottelu, parallellitaloudet, rahanpesut, kokeissa fuskaamiset, sopupelit urheilussa, korruptio politiikassa, vakuutuspetokset ym laittoman hyödyn tavoittelut valtaavat alaa, synti ei ole vain kansakunnan häpeä (San. 14:34), vaan sen tuho.

Varastelevan vähemmistön vakaumus, elämänkatsomus, arvopohja, miksi ikinä sitä sanotaankin, on kaikkea muuta kuin yksityisasiä sen seuraukset maksavalle enemmistölle. Kaikkien yhteinen etu olisi, jos ”jokainen ihminen” pitäisi edes yhden käskyn vaikka vain siitäkin yksinkertaisesta syystä, että Jumala sanoo niin.

– SM

ja syntisyytemme sijaan hänen vanhurskautensa.

**YS: Monet karttavat uskoa siksi, että luulevat joutuvansa elämään toisten määrittelemän usko-
vaisuuskaavan mukaan.**

EGW: – Tiemme jokaisella askeleella hän sanoo: ”Minä, Herra, *sinun* Jumalasi, tartun *sinun* oikeaan käteesi—; ’Älä pelkää, minä autan *sinua*’” (Jes. 41:13).

**YS: Jumalalle olemme siis aina yksilöitä? Tästä saa myös sellaisen käsityksen, että usko on pikem-
minkin molemminpuolinen vuorovaikutussuhde kuin joidenkin käsitysten totena pitämistä. Tie-
tomme, profetoimisemme, vuorien siirtämiset, omaisuuden jakelemiset, voimateot, ihmeet tai edes pahojen henkien karkottamiset (1 Kor. 13:1-3; Matt. 7:22) eivät ole Jeesuksen etsimän uskon ydin. Hän kaipaa olla enemmän: tulla edes jollekin ”vii-
saudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunas-
tukseksi” (1 Kor. 1:30). Löytäneekö hän ketään?**

– Kysymykset: *SM*

– Vastaukset: *Ellen White*

Vastaukset ovat vapaasti yhdisteltyjä poimintoja Ellen G. Whiten teoksesta *Elämä ja kasvatust.*, ss. 239-245.

Rukouksia kuuleva Jumala

Seppo oli kerran nuoruudessaan matkal-
la linja-autossa, jonka piti ehtiä toiselle
linja-autolle, joka veisi hänet Seinäjoel-
le. Kesken matkan bussin rengas räjähti.
Onneksi tuli henkilöauto, jolla hän pääsi
jatkoyhteysbussin ajoreitille. Mutta se oli
jo mennyt. Pitkän odotuksen jälkeen tuli
hieno, valkoinen Mersu. Siinä hän pääsi
osan matkaa. Sitten taas odotusta. Hän
rukoili hartaasti. Hänen piti ehtiä aamulla
Seinäjoelta lähtevään junaan, ja kello oli
jo 23 yöllä. Kului tunti, toista.

Jonkin ajan kuluttua tuli auto – hieno, valkoinen
Mersu. Sama, jonka kyydissä hän oli äsken matkan-
nut. Mies, erään kiitolinjayhtiön johtaja, kertoi kotiin
päästyään saaneensa voimakkaan tunteen: Miten sen
kyytiläisen kävi? Jäikö hän tielle? Hän ajoi takaisin,
löysi odottajan, vei tämän firmansa autollille, josta
tiesi lähtevän kuljetuksen Helsinkiin klo 24.

– Viekkä tämä herra Seinäjoelle, hän sanoi kuljetta-
jalle. Sepon päätelmä oli: meillä on rukouksia kuuleva
Jumala. Kirjaevangelistana mittavan päivätyön tehnyt
ja myös pastorina toiminut matkalainen on päässyt vii-
meiselle pysäkillä. Herra löytää sen.

– *SM*

*Seppo Veh-
kavuoren
elämäntai-
val päättyi
syksyllä
2019.*

Uskoja

Oikeasta uskosta
on hyötyä
kaikkeen,
sillä siihen
liittyä lupaus
sekä
nykyisestä
että
tulevasta elämästä.
Tämä sana
on varma ja
vastaanottamisen
arvoinen.
– *1 Tim. 4:9*

KUVA: S. MÄKIVIERIKKO

Yhtä varmasti
kuin tammi on
tammerhossa,
yhtä varmasti
Jumalan lahja
on hänen
lupaussessaan.
Jos otamme vastaan
lupausten,
niin meillä on lahja.
– *Ellen White*

Toivoja

KUVA: S. MAKIVIERIKKO

”Niin kuin
orjien silmät
tarkkaavat
isännän kättä,
niin kuin
orjattaren silmät
tarkkaavat
emännän kättä,
niin me odottaen
katsomme Herraan,
Jumalaamme,
kunnes hän
armahtaa meitä.”
– Ps. 125:2

”Toivo ei ole
vakuuttuneisuutta siitä,
että kaikki
päätyy hyvin,
vaan vakaumus,
että kannattaa
tehdä jotain
riippumatta siitä,
kävi miten kävi.”

– *Václav Havel*

Tsekkoslovakian/Tsekin
entinen presidentti

(Lähde: *Aftonbladet* 10.6.2019
Markus Larsson: ”Klimatets upp-
lösning är en blodisande sorg”)

Pelastava luonne

Pieni esimerkki tekojen suhteesta pelastukseen

22 vuotta sitten kolme nuorta miestä lähti Grönlantiin harjoittelemaan suunniteltua Etelänavan retkeä varten. Olosuhteet yllättivät retkueen. Kaikki olivat hyvin treenattuja ja kokeneita. Miten yksi, **Timo Polari**, vältti hypotermian, johon toiset menehtyivät?

– Käsitökseni mukaan selvisin, koska ymmärsin, että se oli vakava tilanne. Joskus ihmiset kieltävät tämän kriisitilanteissa. Tein eri toimenpiteitä, hain kuumaa juomista, söin välipalaa, tarjoilin muille.

Yksin yöllä jäätiköllä ilman telttaa, retkikumppanit kuolleena, Timo tunnustaa pelkojen heränneen. Mutta hätäsignaali oli lähetetty. Hän uskoi, että se oli havaittu, ja luotti siihen, että pelastushelikopteri tulisi.

– Ehkä se on minulle luonteenomaista, että en vaipunut epätoivoon. Selviytymisen ydin on syvällä ihmisen ytimessä. Todennäköisesti minun luonteeni pelasti henkeni Grönlannissa (Lähde: *Ilta-Sanomat*, 20.10.2019).

Luonnetta ei saada sattumalta, lauletaan eräässä laulussa. Timo Polari oli tuskin tietoisesti koskaan ”kehittänyt” luonnettaan, vaan pitkin matkaa tehnyt valintoja, jotka muodostuivat perusasennoitumiseksi ja muuttuivat kussakin tilanteessa optimaaliseksi toiminnaksi. Jos niin pienestä voi niin paljon olla kiinni fyysisessä elämässä, ehkä sama koskee hengellistä elämää?

Suuressa kuvassa Timoa eivät lopulta pelastaneet hänen tekonsa, vaan helikopteri. Mutta pienessä kuvassa kaikki se, mitä hän teki, edesauttoi selviämään siksi, kunne se tuli.

Hengellisessä todellisuudessa meidät pelastaa Jumalan ”helikopteri” – armo. Mutta olemmeko lähettäneet hätäsignaalin? Olemmeko ottaneet *tavaksemme* olla vaipumatta epätoivoon, juoda kuumaa, syödä välipalaa, tarjoilla muille? ”Joka muita virvoittaa, se itse koston” on yksi selviytymiskeino.

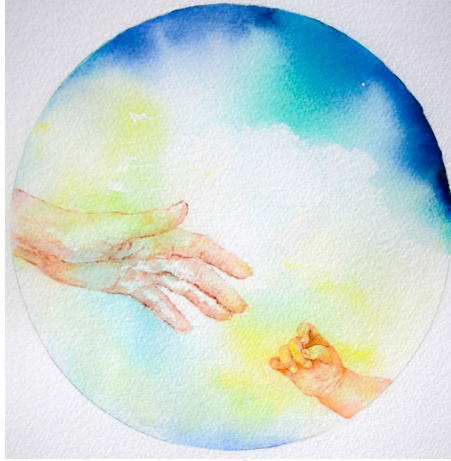
Tragediasta huolimatta Timo ei luopunut nuoruuden haaveestaan hiihtää Etelänavalla, vaan toteutti sen myöhemmin.

– Halusin mennä Etelämantereelle, koska tahdoin viedä kahden ystäväni unelman perille, ja siksi, että en jäisi sen onnettomuuden ja epäonnistumisen vammauttamaksi (*ibid*).

Kristus on kaikkien menehtyvien ja uupuneiden ”perilleviejä” (Hepr. 2:10), ”edellähihtäjä” (Miiika 2:10). Hän on toteuttanut sen elämän, joka ihmisen pitäisi elää. Se on ainoa – mutta riittävä – toivomme.

– SM

”Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua,
Herra kirkastakoon sinulle kasvonsa ja olkoon sinulle armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan.”
– 4. Moos. 6:24-26

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

Herran ja ihmisen siunaus

Ohittaessani lasten leikkipuistikkoa katseeni kiinnittyi nuoreen isään ja pikkupoikaan. Poika istui keinussa, ja isä seiso vieressä pidellen oikealla kädellään ketjusta kiinni ja liikuttaen siitä keinua. Pojan katse oli suuntautunut eteenpäin, isän katse sen sijaan vastakkaiseen suuntaan viistosti keinusta pois päin alas vasemmassa kädessä olevaan kännykkään.

Sitä katsellessani minulle tuli mieleeni *Herran siunauksen* eräs lause: ”Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi.” Wikipedia mainitsee *Herran siunauksen* yhteydessä, että se on ”yksinkertainen ja yleispätevä”. En tiedä, mitä kirjoittajalla on mielessään, mutta ”yleispätevä” voisi minusta viitata myös siihen, että Herran siunauksessa lausutut periaatteet toimivat ihmistenkin keskinäisissä suhteissa.

Paavali kirjoittaa roomalaisille:

”Siunatkaa älkääkää kirotko” (Room. 12:14). Eli *Herran siunauksen* hengessä:

Minä siunaan sinua – olen sinulle hyvä.

Varjelen sinua – olen varovainen ollessasi kydyssäni, suojelen sinun mainettasi.

Kirkastan sinulle kasvoni – olen vilpittömän sinua kohtaan.

Olen armollinen – en vikoile.

Käännän kasvoni sinun puoleesi – olen läsnä ja kuuntelen sinua, jaan huolesi.

Rakennan kanssasi rauhaa – sovittelun erimielisyydet.

Olen nähnyt myös toisenlaisen näyn. Siinä isä seiso kasvokkain keinussa istuvan lapsen kanssa ja antoi vauhtia. Lapsen silmät loistivat riemusta ja isän huulet levisivät hymyyn.

– Joel Niininen

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

KUVA: Tanskalainen, 1800-luku?

Digiajan lapset ovat kenties kaikkien aikojen vähiten silmiin katsottu sukupolvi.

Kasvatetaanko koiraa läsnäolevammin kuin lasta?

KUVA: KIRSII HAATAJA

Kaksi länsigöötanmaapystykorvaa (kuva) ja yksi hovawart työllistivät Kirsin ”kennelissä”.

YS: Kirsi Haataja, olet kasvattanut monta omaa koiraa ja koulutat muidenkin. Mikä merkitys pentuvaiheen kokemuksilla on koiralle aikuisena?

– Kaikki mitä pentuna opetat, jää ”muistiin”, ja eläminen on helpompaa aikuisena. Kyllä aikuinenkin koiraa oppii uusia asioita vanhoilla päivillään, mutta se saattaa viedä enemmän aikaa. Toisaalta on koiria, jotka eivät ikinä opi. Riippuu geneeistä ja rodusta, jos vertaa vaikka palveluskoirarotuja (esim. saksanpaimenkoira, bordercollie) ”sohvaperunakoiriin”, jotka on jalostettu vain ihmisten omaksi iloksi (esim. pomeranian tai chihuahua).

YS: Voiko koiraa kouluttaa samalla kun selaa kännykkää?

– Ei voi! Sitä voisi verrata autolla ajamiseen. Jos ajaesasi katselet kännykkää, huomiosi on pois muusta liikenteestä.

YS: Siis onnistuminen vaatii kokonaisvaltaista läsnäoloa? Kuinkahn moni lapsi saa edes murusia siitä keskittyneestä huomiosta, jolla koiria kasvatetaan!

Sanotaan, että jos koiraa saa riittävästi stimulaatiota, se pärjää tunteja yksinkin. Paljonko koiran kanssa pitää olla, että siitä kehittyy onnellinen, yhteiskuntakelpoinen ja mukava kaveri, kuten kasvatustavoite koirappaissa muotoillaan?
– Siihen ei ole yhtä vastausta. Vaihtelee varmaan ihmisten elämäntilanteen mukaan. Mutta paljon! Itse olen työviikolla 10-15 t/vrk, viikonloppuisin lähes 24 t/vrk...

YS: Määrää ei siis voi korvata laadulla, kuten niukkaa yhdessäoloa lasten kanssa usein puolustellaan. Kiitos, Kirsi, haastattelusta, kuvasta ja lisävihjeistä sivuille, joilta löytyi mm. seuraavia ohjeita:

Koiran huomionhakuisen, ylitriippuvuutta osoittavaan käytökseen pitää suhtautua passiivisesti, sillä negatiivinenkin reaktio palkitsee ja vahvistaa ei-toivottua käytöstä. Vasta kun se leikkii tai lepää tyytyväisenä itsekseen, sille osoitetaan huomiota. Kaiken perusta on se, että koiralle tarjotaan paljon onnistumisen kokemuksia, joita etenkin alussa palkitaan tiheään, kunnes käytös juurtuu omaehtoiseksi.

– SM

Kerro, kerro kuvastin, ken on maassa kaunehin

”Muoti on valtiatar, joka hallitsee rautaisella kädellä. -- Useille ei merkitse mitään, kuinka sopiva tai kaunis heidän pukunsa on. Muodin muuttuessa se on korjattava tai heitettävä syrjään...” (Ellen White, *Elämä ja kasvatust*, s. 232).

Näin 1800-luvun loppupuolella, jolloin oltiin hyvää vauhtia vapautumassa sääty-yhteiskunnasta, joka napin tarkkuudella määritteli kullekin kansaluokalle soveliaan ulkoasun. Jostain syystä vallanpitäjät ovat kautta historian nähneet asiakseen säädellä ihmisten pukeutumista. Koreilua ja ylellisyyttä on suvaittu tietyn kansanosan parissa, mutta rahvaalle sitä on pidetty syntinä. Entä jos kauneuden ja hienouden kaipuu on jäänne jostain alkuperäisestä, jo luomisessa ihmiseen asennetusta ohjelmasta?

”Vaatimattomuus kaunistaa.” Käytöksessä ja luonteessa se varmasti pitääkin paikkansa. Mutta onko se myös raamatullinen pukeutumisasihanne, kuten monet tulkitsevat tekstin: ”Älköön teidän kaunistuksenne olko ulkonaista” (1 Piet. 3:3)?

Kauneus ei vain luonnon etuoikeus

Alussa ”Herra Jumala kasvatti maasta esiin kaikenlaisia puita, jotka olivat *kauniita* katsella” (1 Moos. 2:9). Yksi joenhaara kiersi ”Havilan maan, missä on *kultaa*, ja sen maan kulta on *hyvää*. Siellä on myös *suitsutuspiikkaa* ja *onykskiveä*” (1 Moos. 2:12). Miksi jo Raamatun alkulehdillä mainitaan tällaiset ylellisyystuotteet?

Jotkut ajattelevat, että luonto saakin olla kaunis, koska se ei sillä ylvästele. Mutta jo ennen vedenpaisumusta myös ”*ihmisten* tyttäret olivat *kauniita*” (1 Moos. 6:2). Uskon esikuvan, patriarkka Abraha-

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

Tsaari Aleksanteri II:n puolisoa, Maria Aleksandrovnaa (1825-1880), jolta Maarianhamina on saanut nimensä, ei pidetty minään muoti-ikonina. Hänellä ei kuulemma ollut ”makua”. Kuinka paljon kahdeksan lapsen äiti ehtii peiliin katsoa?

min, vaimo Saara oli ”*kaunis nainen*”, ”*hyvin kaunis*” (1 Moos. 12:11, 14). Samoin minia Rebekka ”oli *hyvin kaunis*” (1 Moos. 24:16).

Mutta ei niin kaunis, ettei olisi voitu vieläkin kaunistaa – koruilla. Iisakille puolisoa hakemaan tullut Abrahamin palvelija ”otti esiin puoli sekeliä painavan kultaisen nenärenkaan, antoi sen työlle ja pujotti hänen käsiinsä kaksi kultaista rannerengasta” (1 Moos. 24:22). Kun päätös, että tytöstä tulisi Iisakin morsian, varmistui, hän sai lisää kulta- ja hopeaesineitä, samoin vaatteita (1 Moos. 24:53).

Muun muassa juuri tällaisten morsiamelle annettavien lahjojen suuruutta koski Ruotsin ensimmäinen, **Maunu Eerikinpojan** ylellisyysasetus (17.7.1345). 1600-1700-luvuilla puututtiin myös en-

tistä tiukemmin ”säädyliseen” (oman yhteiskuntaluokan mukaiseen) pukeutumiseen. 30.8.1644 julkaistiin ”Asetos Eli Käsky, Muutamitten Sijvottomuutten poispoistamisest **vaattein parsis**, sekä Adelin, että muiden Säätyn Personain tykönä täsä Valdacunnasa”.

Lokakuussa samana vuonna annettiin uusi ”Asetos ja Käsky, Muutamitten ylitzekäymisisten ja sijvottomuutten poispoistamisest, Waldacunnan Borgerskapin eli Cauppamiesten Kihlauris, Pidois, lapsenristiäisis ja Maahanpaniaisis, niijn myös **vaattein parsisa**.”

Sosiaalinen pakkopaita

Sosiaalinen kontrolli oli kova. Silti näitä ylhäältä saneltuja säädöksiä ei aina noudatettu. Mutta alempisäätystä, joka roheni käyttää hienompaa tai kalliimpaa materiaalia ja enemmän kuin oli sallittu, saatettiin rangaista sakoilla, jopa vankeudella. ”Laittomat” asusteet takavarikoitiin. Myös viranomaista, joka katsoi läpi sormien normeista poikkeamista, rangaistiin.

Toisaalta etenkin köyhemmälle aatelistolle säädyn arvoa vastaavan pukeutumistason noudattaminen oli taloudellinen rasite. Mutta jos siitä poikkesi, vaaransi yhteiskunnallisen asemansa. Hienous (lue: hienostelu) muodostui täten myös ylemmälle luokalle sosiaalisesti pakko-paidaksi.

Hegemonia murtuu

Valistusajan ideoiden ja teollistumisen myötä syntyi uusia yhteiskuntaluokkia. Ne haastoivat nelisäätjärjestelmän (aatelista, papisto, porvaristo, talonpojat) legitimitettiin. Kollektiiviset pukeutumismormit alkoivat rakoilla. Ruotsissa 1700-luvun loppupuolella Kustaa III (1746-1792) kumosi ennen hänen valtaannousuaan (1771) säädetyt ylellisyysasetukset. Ne olivat rajoittaneet mm. kangaslaatuja ja asusteissa käytettävien koristenauhujen, nappien, solkien ym. yksityiskohtien materiaaleja, määrää ja laatua.

Myöhemmin säädettiin kuitenkin uusia ylellisyysasetuksia, viimeisin vuonna 1800. Vasta 1815 kaikki kumottiin.

”Yksi puku, yksi kansa”

Kustaa III ei malttanut pitää näppejään erossa alamaisten pukeutumisesta. Hän suunnitteli ruotsalaisille yhteinäisen kansallisen puvun, jonka leikkaus oli

KUVA: SINIKKA MAKVIERIKKO

Jos sydämen tila on tärkein, eikö se päde myös vaatimattomuuden eikä vain koreilun suuntaan? Vai onko hameen pituus, huivin väri, kampaus, parran leikkaus tai leikkaamattomuus hurskauden mita? Sellaisiakin kulttuureja on, joissa ”toisinpukeutajat” luokitellaan hengellisesti alempaan kastiin.

tarkkaan määrätty. Värit ja koristeiden yksityiskohdat toimivat yhteiskunnallista asemaa ilmaisevina merkkeinä. Pakollista asun käyttö oli vain sotilaille, virkamiehille ja hovissa, mutta kuningas toivoi sen yleistyvän yläluokan esimerkiksi innoittamana. Yleensä alemmat luokat pyrkivät jäljittelemään ylempiään.

Kansallista identiteettiä ei kuitenkaan hevin pakattu teesiin ”yksi puku, yksi kansa”. Jotkut omaksuivat asun mielellään, toiset käyttivät vastahakoisesti velvollisuudesta, jotkut protestoivat avoimesti olemalla käyttämättä sitä jopa hovin nähden, jotkut taas vastustivat sitä vanhanaikaisena: se ei noudattanut viimeisintä, tuolloin trendit sanelevaa ranskalaisista muotia.

Vaikuttajat, vaikutetut

Miten muotisuuntauokset muodostuivat aikana, jolloin ei ollut sellaista kuva- ja mediatulvaa kuin nyt? Yleensä ilmiöt lähtivät, kuten nykyin, resurssivahvoista piireistä, joita ihailaan, joilla on näkyvyyttä ja vaikutusvaltaa. Mutta suunta voi olla päinvastainenkin. Farkkumuotia voisi pitää esimerkkinä alhaalta ylöspäin tapahtuneesta statuskaappauksesta.

Alunperin kyse oli merimiehille kestäviksi työhousuiksi 1500-luvun Genovassa luotu vaatekappale. 1800-luvulla Amerikassa mallia kehiteltiin edelleen, ja se (vahvistavine niitteineen) patenttoitiin (Levi Strauss & Co). Housujen tarkoitus oli kestää kullankaivajien ja cowboyelämän kovaa kulutusta. Nyt farkkujen status (ja hinta?) on sitä korkeampi, mitä kulu-neemmilta ja risaisemmilta ne näyttävät – uutena.

Viestitetäänkö sillä sitä, että on oltu monessa mukana, koettu ja kestetty, selvitty? Mikä viesti onkin, ketään ei pidätetä siksi, että tekeytyy köyhäksi, vaikka on rikas, tai pukeutuu hienosti, vaikka on köyhä. Pukukoodeja ei sanele valtio eikä kirkko. Mutta onko muoti sen armollisempi valtiatar?

Tyylityrannius

”Kaikki” haluavat pukeutua yksilöllisesti. Mutta jos hetken seuraa ihmismassoja, tyylit supistuvat helposti muutamaan perusvarianttiin. Kuinka edustava kukin on tietystä mallissa ja kuosissa, on toisarvoista, kunhan se on muotia. Tai ainakin luullaan olevan.

Voidaan kysyä: Ollaanko sittenkään vapaita? Puhe muodin orjuudesta on monelle todellisuutta. Sen, joka putoaa trendien tai merkkituotteiden kelkasta, tyylityranni sysää syrjään yhteisön hyväksynnän ilmapiiristä.

Menneisyyttä voidaan joskus ”leikkiä”, paluuta sinne ei ole. Jos adventismi on lainkaan aitoa ja alkuperäistä, se löytyy vuodelta 2019, ei 1800-luvulta.

Kauneus katsojan silmässä

Muoti tarjoaa valaisevan analogian siitä, miten uskonto helposti leikataan tiettyyn muotoon, uskovat sulletaan samaan muottiin ja miten paljon nähdään vaivaa kaiken ”yhtenäistämiseksi”. Se on verinen historia.

Muodissa kauneusihanteet vaihtelevat. Hyvinkin erilaiset asut täyttävät tarkoituksensa. Hengellisellä alueella eri aikoina eri asiat korostuvat, kiehtovat ja kiinnostavat ihmisiä. Aivan kuten muodissa asun alkuperäinen tehtävä suojata ja lämmittää voi jäädä sen alle, miltä se näyttää, uskon ydin voi kadota ja tilalle tulla muotomenot, opitut kaavat ja rituaalit.

Vaatemuodin sosiaalinen paine on kuitenkin pientä verrattuna siihen, mitä se voi olla uskonnollisessa yhteisössä. Aina kun jokin aate syrjäyttää yksilön oman ajattelun, arvostelukyvyn ja oman tunnon alistaen sen toisen määräysvaltaan, ollaan uskolle vieraalla tiellä. Muoti opettaa, miten monella eri tavalla voi olla kaunis. Uskon kauneus on siinä, millä silmällä Jumala, ei ihminen, sitä katselee.

KUVA: ESKO MAKVIERIKKO

Vastuullista vapautta

Kauneus ja laadukkaat (kalliitkaan) materiaalit eivät ole koskaan olleet Jumalan kieltolistalla. Kyse ei ole siitä, ettemme saisi olla niin edustavia kuin mahdollista, tai että mikään puukeutuminen takaisi suurempaa hurskautta. Kyse on siitä, millä hinnalla ajatellen seurauksia kokonaisvaltaisesti, ei ainoastaan, mitä jokin maksaa rahassa.

Siinä missä ennen oli yksi mallisto vuodenaikaa kohti (syys-, talvi-, kevät-, kesäsesonki), nyt trendit vaihtuvat kymmeniä kertoja vuodessa. Maailmanlaajuisesti YK arvioi 70 % valmistetuista vaatteista joutuvan poltettavaksi tai kaato paikalle. Muotiteollisuuden hiilijalanjälki on suurempi kuin kansainvälisen laiva- ja lentoliikenteen yhteensä. Ala vaatii myös valtavasti vettä: jo yhden farkkujen tuottamiseen sitä kuluu yli 35000 litraa (yhden hengen 49 vuoden juomavesi). Tekstiili- ja kenkäteollisuuden ympäristökuormitus on samaa luokkaa kuin öljyn ja kemikaalien. Mikro- ja keinokuidut ovat merkittävä vesistöjen ja merien muovisaastuttaja jne. jne.

Kun teemme käytännön valintoja, arvioimme tosiasioiden valossa, mitä todella haluamme. Sama koskee uskoa. Kannattaako seurata Jeesusta? Onko varaa olla seuraamatta (Luuk.9:23-25;14:25-30)?

– SM

Lähteitä: Tiina Kuokkanen: *Vaatetuksen luokka ja sukupuoli 1600-1800-lukujen Oulussa* (2016); Kuokkanen-Mutka-Ylimaunu: "Nappeja, solkia ja asetuksia: lainsäädännön vaikutus puukeutumiseen varhaismodernissa Oulussa", *Artefactum* 5, 2.2.2015; www.runeberg.org: *Tietovanakirja* 10 (Otava 1909-1922)/Ylellisyysasetukset; *Ilta-Sanomien* 15.10.2017, 20.7.2018, 22.10.2019; "Modeindustrins smutsiga baksida", SvT 21.7.2019

Pöikpäine, härkäpäinen kansa. Lasimaalaus Tallinnan Pyhän Hengen kirkossa.

Jukuripäät

Olin juuri lukeen *History Today* -lehdestä artikkelin **Justin Marozzin** kirjasta *Islamic Empires* (2019), kun Tallinnan Pyhän Hengen kirkon (Püha Vaimu kirk) Raamatun tapahtumia kuvaavien lasimaalausten edessä tuli mieleeni artikkelissa Marozzille tehty kysymys: "Mikä on tärkein opetus, jonka historia on Teille opettanut?" Hänen vastauksensa oli: "Se, että emme opi historiasta mitään. Emme ole koskaan oppineet, emmekä koskaan tule oppimaan."

Seisoin lasi-ikkunan edessä, jossa luki "Tämä kansa on uppiniskainen" (2. Moos. 32:9).

– Joel Niininen

"Pyydän Kristuksen puolesta:
Suostukaa sovintoon Jumalan kanssa."

– 2 Kor. 5:20

"Ottakaa Jumalan armo vastaan niin,
ettei se jää turhaksi!"

– 2 Kor. 6:1

Pari vaaksanmittaa

– Kyllä minua harmitti, sanoi Harri.
– Olisi minuakin harmittanut, jos niin iso kala olisi päässyt minulta karkuun, sanoi Esko.
– Miten iso se oikein oli?
– Pidähän vähän onkea, niin näytän sinulle. Harri antoi onkensa Eskolle. Sitten hän levitti kätensä ja näytti, miten ison kalan hän oli saanut melkein veneeseen.
– Se oli ainakin näin iso! Harri oli niin innoissaan, ettei huomannut, että rantapolkua pitkin perästä tullut isä oli ehtinyt aivan hänen taakseen.
– Näitkö sinä sen? kysyi Esko.
– Vain vilaukselta, kun se pääsi irti koukusta ja meni veneen alle, selitti Harri.
– Mikähän kala se oli? kysyi Esko vielä.
– Se oli ahven, sanoi nyt Harrin isä. Aika venkale ahveneksi. Mutta etköhän sinä Harri näyttänyt sitä äsken hiukan liian isoksi? Näytäpä nyt uudestaan, miten pitkä se ahven oli.
Harri meni vähän nolon näköiseksi. Hän ei sanonut mitään, mutta otti sitten ongen takaisin Eskolta ja mittasi vavan tyvestä pari vaaksanmittaa.
– No nyt se muistuttaa paremmin ahvenen mittoja, sanoi isä ja hymyili.
He astelivat kaikki kolme kotiin päin. Koko matkan Harri oli merkillisen hiljainen. Hän vastaili lyhyesti Eskon puheisiin, ja lopputmatkan he kulkivat aivan ääneti, pojat vähän edellä, ja isä perässä. Pojat ehtivät tien haarassa jo erota, ennen kuin isä tuli paikalle. Hän kuuli vain, miten Esko vielä huusi jälkeensä Harrille: ”Muista nyt ajatella asiaa ja sano sitten minulle!”
– Mitä ajateltavaa Esko sinulle antoi? kysyi isä Harrilta.
– Ei paljon mitään, vastasi Harri hiljaisella äänellä.
– Oli kai se jotakin, kun sinun pitää hänelkin siitä vielä sanoa.
– Esko vain pyysi minua poikakuoroon...
– Poikakuoroon? Mutta sehän kuulostaa mielenkiintoiselta.
– On se niin vaikeaa, ettei siihen niin vain liitytä, sanoi Harri.
– Mistä sinä sen vaikeuden jo tiedät? Olet-

ko sinä ollut siellä jo kuulemassa?
– En, mutta minä tiedän, että siellä pitää laulaa perässä, vastasi Harri.
– Perässäkö? Eikö kaikkien pitäisi kuorossa laulaa yhtäkaa? kummasteli isä.
– En minä tiedä, miten kuorossa lauletaan, mutta ei sinne hyväksytäkään, jos ei osaa laulaa perässä, mitä lukkari laulaa ensin edellä, selitti Harri.
– Jaaha, no nyt minä käsitan, sanoi isä. Siellä lukkari kokeilee ensin poikain ääntä ja sävelkorvaa. Mutta eihän sitä tarvitse pelätä. Kyllä sinulla sen verran on kumppaakin. Mene nyt ainakin yrittämään. Yritithän sinä sitä isoa ahventakin veneeseen, etkä yhtään pelännyt.
– Niin, mutta enhän minä saanut sitäkään, sanoi Harri.
– Kyllä sinä ainakin pari vaaksanmittaa jaksat laulaa, sanoi isä nauraen. Seuraavana päivänä Harri tapasi Eskon.
– No, oletko ajatellut asiaa? kysyi Esko.
– Olenhan minä, vastasi Harri.
– Tuletko kuoroon?
– Kun tietäisin, selviänpö minä kokeesta, sanoi Harri.
– Ei se tee sinulle heikkoakaan, vakuutti Esko. Mennäänkö yhdessä?
– Sama tuo, sanoi Harri.
– Tulehan tähän pianon ääreen. Setä löi pianosta äänen, lauloi ”Aaaaa!” ja kehoitti Harria laulamaan saman sävelen samalla tavalla.
– Aaaaaaaaaaaaa! lauloi Harri.
– Oikein, sanoi setä. – Ja nyt vähän ylempää. Aaaaa!
– Aaaaaaaaaaaaa! toisti Harri, tällä kertaa vähän voimakkaammin.
– Sinultahan tuleekin komeasti ja pitkään, kehui setä.
He kokeilivat vielä muitakin säveliä. Harri selvisi kaikesta ilman mitään vaikeuksia.
Juoksujalkaa Harri kiiruhti kotiin. Hän oli pelännyt aivan turhaan. Nyt hän oli kuoron jäsen, ja hänestä oli sanottu, että häneltä tulee ääntä komeasti ja pitkään! Odottakoot, harjoituksissa hän vetää vielä pitemään! Kotona oltiin iloisia Harrin uutisista. Nyt oli Harrilla harrastus, josta varmasti olisi hänelle hyötyä. Mutta Har-

rin harrastus oli vähällä loppua heti ensimmäiseen yhteisharjoitukseen. Kolme kertaa sai lukkarisetä huomauttaa Harrille, ettei kuorossa kukaan saanut laulaa mitään säveltä pitemmän kuin toiset. Harri näet innoissaan ei malttanut lopettaa ajoissa, vaan veti kirkkaalla äänellään paljon pitempään kuin muut.

Harri oli niin masentunut, että harjoituksen jälkeen setä päätti puhua hänen kanssaan.

– Katsohan Harri, kuorossa laulaminen on kuin jonkin asian kertomista. Jos laulamme täsmällisesti ja oikein, se on samaa kuin jos puhumme totta. Mutta jos laulamme liian pitkään, niin se on niinkuin liioittelisimme puheessa. Mahdatko ymmärtää mitä tarkoitan?

”Suuressa taloudessa ei ole vain kultaisia ja hopeisia astioita, vaan myös puusia ja savesta tehtyjä” (2 Tm. 2:20).

Kaikenlaisia astioita

Tarve tehdä vaikutus on niin luontaista, että huomaamattaan tulee painottaneeksi asioita tavalla, joka muokkaa todellisuutta omaksi eduksi. Suurentelun taustalla on usein huomion nälkä. Huomio jää kuitenkin saamatta, jos sitä ”kerjää”. Samoin yleisön mielenkiinnon voi tappaia hehkuttamalla etukäteen jonkin asian ihmeellisyyttä – kuulija haluaa mieluiten itse päättää ihastuksensa asteen.

Sana opettaa: ”Kehukoon sinua toinen, ei oma suusi” (San. 27:2). Nykyään joutuu kuitenkin puhumaan hyvää itsestään, väittämään osaavansa jotakin (esim. työtä hakiessa). Se ei ole aina helppoa. Kaikki eivät ole **Zlatan-nejat** (*”Jag är fotboll”*). Joidenkin on vaikea uskoa edes toisten hejuja tai nauttia saavutuksistaan. **Peter Forsberg**, monien mielestä yksi Ruotsin ja NHL:n kaikkien aikojen parhaita jääkiekkoilijoita (2 olympiakultaa, 2 MM-kultaa, 2 Stanley Cup -voittoa ym. kunnia-palkintoja), sanoo pelanneensa – omastakin mielestään – hyvin kahdessa ottelussa uransa aikana.

– Kyllä minä ymmärrän, sanoi Harri. Pari vaaksanmittaa riittää.

Sitä setä taas ei lainkaan ymmärtänyt. Mutta kun Harri selitti hänelle kalajuttunsa, tuli asia kaikille selväksi. Sen jälkeen kuultiin lukkarisedän usein harjoituksissa huomauttavan kuorolleen:

– Otetaanpa nyt tämä kohta uudestaan, ja oikein kunnollisesti. Ja muistakaa pojat: Pari vaaksanmittaa riittää loppusävelen pituudeksi!
– *Aarne Unhola*

Lähde: *Ystävien kesken* (Kirjatoimi 1957; näköispainos 1997). Tässä hieman lyhennettynä.

Kustannusliike Kirjatoimen toimitusjohtajana vv. 1959-1968 toimineelta Aarne Unholalta (1911-1990) on ilmestynyt myös *Kodin pienet rakentajat, Äidin pienet apulaiset, Nuoruus ja viisaus* sekä *Vanhuus ja viisaus*.

”Kalavalheet” ovat saman mitalin – itsetuntoeksymän – toinen puoli. Realistinen omakuva ja sen hyväksyminen on henkisen tasapainon edellytys. Hengellinen hyvinvointi on saman lain alainen. ”Joka luulee olevansa jotakin, vaikka ei ole mitään, pettää itseään” (Gal. 6:3). ”Onko sinulla mitään, mitä et ole saanut lahjaksi? Jos kerran olet saanut kaiken lahjaksi, miksi ylpeilet niin kuin se olisi omaa ansiotiasi?” (1 Kor. 4:7).

”Älkää ajatelko itsestänne liikoja, enempää kuin on aihetta ajatella, vaan pitäkää ajatuksenne kohtuuden rajoissa, kukin sen uskon määrän mukaan, jonka Jumala on hänelle antanut” (Room. 12:3). ”Emme ylpeile kohtuuttomasti” (2 Kor. 10:13, 15). ”Emme kurkota liian pitkälle” (2 Kor. 10:14).

Hengellisellä minällä ei ole aihetta ylemmyys- tai alemmuuskomplekseihin, koska sillä alueella arvomme ankkuroituu itsemme ulkopuolelle: ”Ylpeilemme Kristuksesta Jeesuksesta, emmekä luota mihinkään omaamme” (Fil. 3:3). ”Minä en ikinä tahdo kerskailla mistään muusta kuin Kristuksen rististä” (Gal. 6:14). ”Joka ylpeilee, ylpeilköön Herrasta” (2 Kor. 10:17).

”Jos antajalla on hyvää tahtoa, hänen lahjaansa pidetään arvossa sen mukaan, mitä hänellä on, eikä vaadita sellaista, mitä hänellä ei ole” (2 Kor. 8:12). Savesta tai kullasta, pääasia, että on käytettävissä. Keskenäisyys on sallittua (Fil. 3:12, 13, 16).
– *SM*

KUVA-HEIKKI LUUKKO

*Kaarina Luukko
s. 03.04.1936
k. 30.09.2019*

Lahja ylhäältä

Pastori Heikki Luukko muistelee Kaarina-puolisoaan

Kaarina kaatui kotonaan 19/9-20/09 välisenä yönä. Hän halusi akuutille. Hälytin ambulanssin. Menin aamulla hakemaan häntä kotiin, mutta järkytyin, kun en tahtonut saada häneen kontaktia. Pää oli kaatuessa iskeytynyt tuolin käsinojaan tai johonkin; ylähuuli oli paisunut ja siihen tuli iso mustelma. Ilmeni myös suolitukos, jota yritettiin avata varjoaineliuksella kolme eri kertaa. Jokaisella kerralla olin juottamassa liuosta hänelle, mutta hän oksensi sen pois.

*Kaarina ja Heikki Luukon pastori-toimen viimeiseksi asemapaikaksi jäi Tukholman suomalainen adventtiseurakunta. Puolison rooli on haastava, se vaatii alituista joustamista, ”aina” käytettävissä olemista – usein palkatta. Kaarinan oma panos näkyi erityisesti musiikin alueella. **Oik.:** Kaarina onnittelemassa 20-vuotiaista Tukholman suomalaista adventtiseurakuntaa v. 2008.*

Heti sairaalaan jouduttuaan hänellä oli nielemisvaikeuksia, joten nestettä pääsi valumaan keuhkoihin. Hoitajat olivat varmaan myöhemmin yrittäneet joko syöttää ja tai juottaa häntä, sillä lääkäri soitti iltayöllä ja kertoi hänen kuntons dramaattisesti huonontuneen. Koska hän oli jo 83-vuotias, häntä ei elvytetäisi, jos sydän pysähtyisi.

Syöksyin sairaalaan. Kaarina oli juuri tukehtumaisillaan. Hänet vietiin tehososastolle. Seurasin mukana. Keuhkoista ja vatsalaukusta imuroitiin lähes litra nestettä. Hengitys helpottui. Sieltä röntgeniin. Narkoosilääkäri imuroi vielä lisää nestettä keuhkoista.

Kun aamulla menin hänen luokseen, hengitys oli normaalia, mutta sitten seurasi keuhkokuume. Ajoittain sain katsekontaktin, jopa hieman puhekontaktia. Lääkäri oli selittänyt minulle ja tyttärilleni **Ullalle** ja **Pialle**, etteivät he voi enää tehdä mitään. Se ei mennyt perille tajuntaani. Vasta kun ihmettelin **Pialle**, mihinkähän he nyt laittavat kanyylin (oletin sen otetun pois neulan aiheuttaman tulehduksen vuoksi) ja **Pia** sanoi, ettei äidille enää anneta mitään suoneen, tietoisuuteeni jysähti: tämä on lopullista.

En tiedä, kuinka kauan it-

kin...niinkuin nytkin, tätä kirjoittaessani.

Ollessani viimeisenä aamuna, 30/9, Ullan kanssa Kaarinan luona hän ei pystynyt sanomaan mitään, mutta katsoi puoliavoimin silmin minua. Lohduttelin ja puheilin hänelle jäähyväisiä. Hänen silmänsä kyyneltyivät. Kolmeen otteeseen kuivasin niitä. Sitten hoitaja tuli antamaan kipulääkeruiskeen. Kaarina nukahti rauhalliseen uneen.

Ullan piti lähteä työhön Täbyyn. Vein hänet bussipyssä. Palattuani ihmettelin, miksi huoneessa oli niin hiljaista. Menin katsomaan lähempää. Silloin iski paniikki: Kaarina oli kuollut. Olin ollut poissa vain 15 - 20 minuuttia. Hän oli kuulemma nukahtanut ikiuneen vain muutama minuutti ennen paluutani.

Kaarina oli eloisa, ulospäinsuuntautuva, musikaalinen, erityisesti kuoromusiikkiin paneutunut, työtäni tukeva ja siihen osallistuva, edustava puoliso. Yhdessä saimme vaeltaa, työni tähden asua viidessä eri maassa ja hioa toisiamme 64 vuotta 9 kuukautta.

Kiitos, taivaan Isä, Kaarinasta! Hän oli minulle lahja ylhäältä. Hänen kauttaan saimme ihanat lapset, Ullan ja Pian. Kiitos heistä ja heidän perheistään Jumalalle, kaiken hyvän antajalle. Kiitos, Kaarina, kaikesta.

Kaipauksella – Heikki

KUVA-ARAM MAKIVERIKKO

Siunaus Rimbon kirkossa perjantaina 25/10 2019 klo 14:00. Kaarinan muistoa voi kunnioittaa lahjalla ADRA:lle, tilinumero Ruotsissa: Plusgiro 900 721-2

Syksyn 2019 vierailijoita

28/9 *Per Bolling*

19/10 *Kerttuli ja Ioannis Giantzaklidis*

9/11 *Mariel Pilois* 7/12 *Armo Kuoppakangas*

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.

Tiedustelut: siht. *Tuulikki Hagström* **08-500 81 907**

Ilmoituksemme: *Ruotsinsuomalainen*-lehti, s. 3

Kotisivu: www.ylasali.se

Vierailijoiden puheet kuunneltavissa kotisivulla.

Saatavana myös cd-tallenteina, puh. **08-500 81 907**

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

SRK:N VASTAAVA: *Eeva-Liisa Vihermö* **070-215 50 21**

SIHTEERI: *Tuulikki Hagström*
08-500 81 907
070-255 86 76

KUVAT: ESKO MAKIVIERIKKO

Osa Kopperbergin juhlaväkeä: Ritva Paasila, Tuulikki Hagström, Katri Majholm, Eeva-Liisa Vihermö, Helena Tanttari, Ida ja Kai Arasola, Esko-isäntä.

Alla oik.: Ida & Kai "kaukaa" Suomesta...

Esken Vieraskirjasta

Oli todella suuri ilo ja etuoikeus olla mukana Kopperbergin juhlilla ja nähdä kotisi ja tavata monia vanhoja ja uusia ystäviä. Kaikki oli hyvin järjestetty, ja päivästä jäi todella mukavat muistot. On hyvä, että avasit kotisi. Uskon yhdessäolon olleen siunaukseksi meille kaikille.

– *Kai*

Lämpimät kiitokset kotikokouksesta luonasi! Se oli ihanaa vaihtelua. Oli myös mukava tunnelma. Kai on hieno pastori ja hieno ihminen! Harmi että asuvat niin kaukana. Sinä olit järjestänyt kaiken tosi hyvin, myös kivan kiertoajelun. Suurkiitos kaikesta!

– *Anonymi*

Kopperbergissä 17.8.2019 Sanan leivän tarjoili pastori Kai Arasola. Myös muun kestituksen osalta saatiin käydä valmiiseen pöytään. Sille, joka avaa oven, Jeesus lupaa: "Me aterioimme yhdessä, minä ja hän" (Ilm. 3:20). Taivasten valtakunnassa käydään "aterialle yhdessä Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa" (Matt. 8:11). Pöytäseurue kasvaa ja pidot paranevat!

Juhlapuvussa

HORISONTTI

Kesä on auttamattomasti ohi, talvi riemuineen ja rasiutuksineen vasta tulossa, mutta luonto ympärillämme on jo pukeutunut juhlapukuun. Kasvit tallettavat kesän päätyttyä niiden elämälle arvokkaan lehtivihreän. Se kulkeutuu lehdistä oksiin, runkoon ja juuriin. Näin tulevat esiin ne väriaineet, jotka saavat lehtien ruskan hehkumaan. Koivu saa kellanvihreän tai -ruskean sävyn, vaahtera ja haapa loistavat kirkkaankeltaisina. Lehtipuun latvuksen voi pakkanen punerruttaa, ja pihlajanlehtien vihreä vaihtuu aste asteelta punaiseksi kuin taidokkaan akvarellistin siveltimeillä. Pakkasyöt värittävät myös varpukasvillisuutta: mustikan ja juolukan lehdet punertuvat, ja Lapissa riekonmarja tuntuu leimahtavan liekkiin.

Kesän kuivuus houkuttelee ruskaa esiin tavallista aikaisemmin.

Mitä kipakammat pakkaset ja kuivemmat säät, sitä rohkeammat värit. Päivien lyheneminen ja koko valoilmaston muutos on kasveille merkki syksyn saapumisesta. Kasveille ruskan värit ovat juuri oikeat. Keltainen, oranssi ja punainen suojaavat lehtiä liialliselta ultraviolettisäteilyltä. Ei voi välttää ajattelemasta, että lehtien värinmuutos on paitsi biologinen ilmiö myös Luojan meille järjestämä riemukas syysjuhla. Ruskan hehku on upea päätös kesäkuukausien valolle ja lämmölle. Luonnon värijuhla on meille etukäteislohtu ennen loppusyksyn synkkyyttä ja alkutalven ankeutta. ”Kaiken hän on tehnyt kauniisti aikansa” (Saarn. 3:11).

– Ari Laitinen

KUVA: ARI LAITINEN

Luonnon kertakesämuoti ei saastuta ympäristöä, kuten ihmisten kertakäyttömuoti. Kuoleva lehti palvelee elämän kiertokulkua. ”Levätä kai saahan? Liukui lehti maahan. -- Siihen kasvoi sieni, lakkipäinen pieni -- Hyvin hyötyi marjat, sievät varpusarjat...” (Helvi Juvonen).